

ISSN 2585-9552

SPOJENECTVO S MÁRIOU

Číslo 6 december 2019 II. ročník

SKUTOČNÝ SV. MIKULÁŠ

Draží priatelia,

neviem ako vy, ale čas od času vnímam u svojich priateľov clivotu za Vianocami ich detstva. Je prirodzené, že tieto sviatky majú pre detskú dušu obzvlášť prítlačivé čaro a šťastní môžu byť tí, ktorí si ich uchovávajú aj v dospelosti. Ale onou clivotou mám na myslí niečo iné. Áno, sviatky neboli tak bohaté,

ako sa zdajú byť dnes; na kapra mnohokrát stáli ľudia dlhé rady, rovnako ako na ďalšie veci k sviatočnému stolu a z rádií alebo televízie sme často počuli komunistickú propagandu. Avšak každý tak nejak vnímal, odkiaľ prichádza tá jedinečná, pokojná a neopakovateľná atmosféra sviatkov Božieho narodenia.

Ten tajuplný pokoj nepochádza od nás. Dáva nám ho Spasiteľ narodený v chudobe a jednoduchosťi v maštali. Zdá sa ale, že ešte viac ako v čase neslobody, prehlušuje tento pokoj hluk hypermarketov, ktoré vianočný tovar ponúkajú z roka na rok skôr. Je tu tiež postava Santa Clausa, snažiaca nahradiť na mnohých miestach Ježiška, ktorý ako jediný dáva Vianociam zmysel. V krajinách "vyspelej" západnej Európy sa Európania často vzdávajú akýchkoľvek vianočných tradícií, ako je napríklad stavba betlehemov a vianočných stromov na verejných miestach svojich miest a obcí, aby týmto zvykmi náhodou neurážali nových obyvateľov starého kontinentu, ktorí sú iného vierovyznania. Niekde je zase zámenkou pre odmietnutie kresťanských tradícií požadovaná náboženská neutralita moderného štátu.

Hlavnou témou tohto Spojenectva sú práve vianočné kresťanské tradície. Dozviete sa napríklad, že prvé pokusy nahradiť sv. Mikuláša tu boli už za čias protikatolíckej reformácie, ale neboli príliš úspešné. Môžete sa tiež dozvedieť, ako vznikla postava dnes, bohužiaľ, stále populárnejšieho Santa Clausa. Veladostojný pán Radovan Rajčák nám zase vo svojom texte približuje duchovnú symboliku vianočného stromčeka, ozdôb, sviečok alebo aj darčiekov.

V tomto vydaní ešte dokončíme článok o košických mučeníkoch, ktorý sme publikovali v minulom, piatom čísle Spojenectva. Budete sa ale môcť zoznámiť s ďalším svätcom, tentoraz sa svätým Jánom z Kríža, mystikom a obnoviteľom karmelitánskeho rádu.

Ako som už ale uviedol, hlavnou témou tohto čísla sú naše kresťanské tradície. Budeme preto radi, ak práve vaše Vianoce budú spojené s čítaním Písma pri štedrovečernej večeri, modlitbou a spievaním kolied pri vianočnom stromčeku. Postavte si doma pekný betlehem alebo aspoň jasličky s malým Ježiškom. V prílohe tohto čísla nájdete tiež pohľadnice, ktorými môžete urobiť radosť niekomu blízkemu a pripomenúť mu čo alebo Kto je na týchto sviatkoch naozaj podstatný.

Milí čitatelia, za celú redakciu Spojenectva s Máriou by som Vám rád poprial milostiplné a požehnané sviatky narodenia nášho Spasiteľa!

V Ježišovi a Márii

Mladimír Krúžik
šéfredaktor

OBSAH

Skutočný sv. Mikuláš:

Svätý Mikuláš čaká na našu pomoc.	4
Vianoce sú odrazom Božej veľkosti.	8
Kresťanská rodina zachráni svet	11

Svätý Ján z Kríža - majster duchovného života	15
Košickí mučeníci	19

Slovo kňaza:

"Pane, vodca svojho ľudu, príď, vystri svoju ruku a vyslobod' nás."	22
--	----

Fatimský apoštolát:

Mária je tiež moja Matka	24
------------------------------------	----

Naše akcie	26
----------------------	----

Listy od priateľov	28
------------------------------	----

Prečo Matka Božia plače?	30
------------------------------------	----

Mariánske strany:

Levoča - Mariánska hora	32
-----------------------------------	----

SPOJENECTVO S MÁRIOU

ŠÉFREDAKTOR
Vladimír Kružík

ČLENOVIA REDAKCIE
Branislav Michalka, Andrej Ralbovský, Mário Vadás

GRAFIKA
Martin Matušák

VYDAVATEĽ A DISTRIBÚTOR
Nadácia Slovakia Christiana
IČO: 50468332

ADRESA REDAKCIE
Palackého 4, 811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63 (po-pia 8.30-16.00 hod.)
e-mail: redakcia@spojenectvosmariou.sk
webová stránka: www.slovakiachristiana.sk

Náklad: 20 000 kusov
Registrácia na Ministerstve kultúry SR pod číslom 5682/18
ISSN: 2585-9552
Vychádza dvojmesačne. 4/2019 Nepredajné.

Obálka:

Mathieu Elias
sv. Mikuláš
commons.wikimedia.org

Svätý Mikuláš čaká na našu pomoc!

Zdalo by sa, že niet obľúbenejšieho svätca ako je svätý Mikuláš. Takmer celý december je meno biskupa z Myry skloňované v médiách vo všetkých pádoch....» str. 8

Vianoce sú odrazom Božej veľkosti

V Bohu je všetko veľkolepé, dokonalé a nekonečné. Všetky prejavy Jeho pôsobenia nesú pečať Jeho veľkosti a slávy. Keďže ani Jeho narodenie nemôže byť iné,...» str. 8

Kresťanská rodina zachráni svet

V dnešnej dobe počujeme tisíce sloganov o reformovaní manželstva. Ak sa nad tým poriadne zamyslíme, prideme k záveru, že táto reforma sa môže uskutočniť iba...» str. 11

SVÄTÝ MIKULÁŠ ČAKÁ NA NAŠU POMOC!

SPOJENECTVO S MÁRIU

Zdalo by sa, že niet obľúbenejšieho svätca ako je svätý Mikuláš. Takmer celý december je meno biskupa z Myry skloňované v médiách vo všetkých pádoch. Je však patrón námorníkov a detí skutočne predmetom tohto kultu? Žiaľ, osoba, ktorú netrpezlivo očakávajú deti (a nielen ony) už večer 5. decembra, je pre mnohé z nich iba bradatým trpaslíkom žijúcim na Severnom póle, pre ostatných je to biskup oblečený – nevedno prečo -, v smiešnom škriatkovskom rúchu.

Pred našimi očami sa odohrávajú zmeny v zvyklostiach našich ľudí. Kultúra založená na kresťanstve ustupuje konzumnému životnému štýlu propagovanému médiami. Vývoj vnímania postavy sv. Mikuláša je dobrým prí-

kladom na pochopenie toho, ako tento proces funguje.

ŠTEDROŠŤ BISKUPA Z MYRY

Svätý Mikuláš, ktorý žil na prelome tretieho a štvrtého storočia, bol biskupom v Myre v Malej Ázii (dnes Turecko) a mužom veľkej dobroty a štedrosti. Majetok, ktorým disponoval, používal na pomoc chudobným. Vďaka tejto štedrosti a zároveň prezieravosti pri obdarúvaní spojenej s veľkou zbožnosťou bol po svojej smrti Cirkvou zaradený medzi svätých.

Veľmi uctievaný bol najmä v stredoveku. Svedčí o tom veľký počet chrámov postavených počas tohto obdobia, ktoré nesú jeho meno.

Nevie sa presne, kedy sa zrodil zvyk darovať deťom darčeky v deň spomienky na sv. Mikuláša. Prvé zmienky o tom sú z 13. storočia.

Foto: Sv. Mikuláš/I. Reppin

U nás je tento zvyk známy minimálne od začiatku 18. storočia.

Už v tej dobe jestvovali dve formy tohto zvyku, ktoré sú, napokon, dodnes známe. Prvý zvyk, starší, spočíval v kladení darčiekov k spiacim deťom v predvečer sviatku sv. Mikuláša. Je potrebné zdôrazniť, že sa to dialo v noci a tajne, čím sa pripomínalo, že keď sv. Mikuláš činil dobro, vyhýbal sa publicite. Príkladom takéhoto správania je príhoda o obdarovaní troch dievčat biskupom Myry. Zlato vhozené svätcom v noci do domu zachránilo dcéry chudobného obyvateľa Myry od toho, aby sa dali na cestu prostitúcie.

Druhá, oveľa mladšia forma tohto špecifického kultu spočíva v obdarovaní detí „osobne“ svätým Mikulášom. Rolu biskupa, tak ako dnes, hrali, prirodzene, členovia rodiny dieťaťa alebo najaté osoby. To malo tú výhodu, že svätý Mikuláš „osobne“ kontroloval, či sa obdarovaní vedia prežehnať, či poznajú modlitby, Božie prikázania a pod. Niekedy ho rodičia inštruovali, aby rätolesti poučil o tom, aké je potrebné dobre sa správať...

Čím obdarúval sv. Mikuláš deti v 18. storočí? Podľa dostupných záznamov to boli krížiky, chlieb, sväté obrázky, peniaze, orechy, vtáky v kletke, a keď bolo dieťa nezbedné - pozlátané trstenice. V 19. a 20. storočí boli rozšírené perníky zobrazujúce postavu sv. Mikuláša.

Svätec stretávajúci sa s deťmi mal na sebe, samozrejme, zodpovedajúce oblečenie. Boli to šaty zhotovené podľa vzoru liturgických odevov, ktoré najčastejšie pozostávali z alby zviazanej šnúrkou, mitry na hlave, a prikrývky pokrývajúcej ramená, ktorú neskôr nahradil ornát. Svätý Mikuláš držal v

Foto: Sv. Mikuláš/Jaroslav Čermák

MIJENECTVO S MARIU

ruke biskupskú berlu. Najčastejšie bol svätý sprevádzaný anjelom a čertom povereným rozdávať trstenice.

V mnohých katolíckych krajinách bolo zvykom obdarúvať deti v noci z 5. na 6. decembra. Tradície v jednotlivých regiónoch sa od seba v detailoch odlišovali a prechádzali do miestnych zvykov a legend.

„ZREFORMOVANÝ“ SANTA CLAUS

Reformácia bojujúca proti kultu svätých zasiahla aj túto „mikulášsku“ obyčaj. Namiesto sv. Mikuláša začali domy protestantských detí navštevovať rôzne typy postáv, ako napríklad

SPOJENECTVO S MÁRI

známe osobnosti: dedo Mráz (Weihnachtsmann), osoby odeté do kožušín a pod. Nepredstavovali však reálne ohrozenie pre sv. Mikuláša, ktorý bol silne zakorenený v katolicizme a v ľudových tradíciách. Ohrozenie prišlo z inej strany...

Medzi „pomikulášovské“ obyčaje zavedené v protestantských krajinách treba zahrnúť Santa Clausa, ktorý v 19. storočí začal obdarovávať deti v Spojených štátoch. Táto postava pochádza zo satirických diel vysmievajúcich sa z Newyorčanov holandského pôvodu. Zvyk obdarovávať deti v mene svätého Mikuláša prevzatý z metropoly sa ukázal ako veľmi príťažlivý pre Američanov, ktorí ho prijali, nanešťastie v zmenenej podobe.

Miesto svätého biskupa z Myry zaujal škriatok, ktorý mal na sebe červené šaty, premiestňoval sa po oblohe na saniach ťahaných sobmi a cez komín do detských izieb vhadzoval darčeky. Jeho americké meno - Santa Claus, vzniklo prekrútením holandskej verzie mena sv. Mikuláša - Sinter Klaas.

Americká spoločnosť Coca-Cola v celom svete spopularizovala takéhoto spohanizovaného roznášača darčiekov.

"Santu" obliekla do firemných farieb - červená bunda lemovaná bielou kožušinou - a začala vynakladať obrovské finančné prostriedky na každoročnú reklamnú kampaň.

Santa Claus po čase upútal predstavivosť detí z celého sveta. Zemitý škriatok rýchlo nahradil miestne vianočné tradície. Podobný proces sa začal aj v ostatných krajinách. Na vianočných pohľadniciach vydaných ešte v medzivojnovom období sa už objavovala postava pripomínajúca „Santu“.

NOVÁ SEKULÁRNA TRADÍCIA – DEDO MRÁZ

Po druhej svetovej vojne atentát na kult sv. Mikuláša organizovala v našej krajine komunistická vrchnosť. V rámci boja proti kresťanskej kultúre (a posilňovania väzieb so Sovietskym zväzom) sa štátne orgány snažili nahradiť svätého Mikuláša ruským Dedom Mrázom.

Keďže chceli vytvoriť atraktívnu sviatočnú oslavu pre deti, ktorá by vytlačila vianočné zvyky z povedomia detí, sovietske úrady sa v polovici 30. rokov minulého storočia rozhodli organizovať na Nový rok tzv. Novoročný stromček – „Jolku“. Aby „novú tradíciu“ prikrášlili, siahli do predrevolučných zvykov a rozhodli sa, že deťom bude darčeky odteraz rozdávať Dedo Mráz. Táto postava pochádza z ruských ľudových rozprávok a literatúry. Strašná postava zosobňujúca mráz nemilosrdne zabíjajúci ľudí sa zrazu na konci 19. storočia v mihu zmenila na veselého starčeka - priateľa detí!

Na základe rozhodnutia ústredných orgánov strany sa Dedo Mráz, proti ktorému sa dovtedy bojovalo ako proti buržoáznej povere, začal propagovať

na celom území prvého komunistického štátu.

V krajinách východného bloku sa rýchlo ukázalo, že Dedo Mráz nemá šancu dobyť srdcia detí. Po „odmäku“ v roku 1956 sa nátlak na zavedenie novoročných sovietskych zvykov začal postupne zmierňovať a nakoniec zanikol. Zvítazil svätý Mikuláš, aj keď nie úplne. V médiách a vo výkladoch obchodov začal prevládať nový obraz svätého – ako zarasteného trpaslíka, ktorý sa od Santa Clausa líšil iba v detailoch.

PRODUKT NENÁBOŽENSKEJ KULTÚRY

Bohužiaľ, politické a ekonomické zmeny v roku 1989 nepriniesli so sebou víťazstvo tradičného svätého Mikuláša. Práve naopak, deti bombardované filmami spoza oceánu čoraz väčšími začali stotožňovať svätého Mikuláša, biskupa z Myry, so „Santom“. V konflikte s ateistickou civilizáciou je náš katolicizmus jednoznačne v defenzíve, pretože nedokáže využiť ani taký tromf, akým je krásna postava sv. Mikuláša.

Uvedená zmena oblečenia je iba vonkajším príznakom procesu dekatolizácie svätého, ktorý nielenže stráca biskupskú dôstojnosť, anjelov vymení za elfov, presúva sa na severný pól, ale dokonca dostáva spoločníčku - „Mikulášku“.

Dochádza, samozrejme, aj k neutrálnym zmenám, ako napríklad sane ťahané sobmi (v našej tradícii chodil skôr pešo), či oblečenie do červených šiat (predtým mitra a ornát boli obvykle zlaté alebo strieborné). Aj ony však svedčia o tom, že podmienky diktuje nenáboženská kultúra. Za gro-

MIJENECTVO S MARIU

teskný symbol tohto fenoménu môžeme považovať mitru, čoraz častejšie videnú na hlavách „svätých Mikulášov“, ktorá je na spodnej strane lemovaná kožušinou.

BOJUME ZA MIKULÁŠA!

Čo by mali robiť katolíci? Najhorším riešením by bolo zmieriť sa s údajným „duchom času“. Treba sa pokúsiť bojovať za svätého Mikuláša hoci iba vo svojom najbližšom okolí. Veď napokon sme to my, naše deti, priatelia a známi, ktorí organizujeme návštevy svätého Mikuláša v rodinách. Máme taktiež možnosť ovplyvniť priebeh takýchto udalostí v škole, na pracovisku, vo farnosti a pod. Urobme pre to všetko, čo je v našich silách a možnostiach, veď napokon - veľké zmeny začínajú vždy od jednotlivcov.

VIANOCE SÚ ODRAZOM BOŽEJ VEĽKOSTI

SPOJENECTVO S MÁRIU

VBohu je všetko veľkolepé, dokonalé a nekonečné. Všetky prejavy Jeho pôsobenia nesú pečať Jeho veľkosti a slávy. Keďže ani Jeho narodenie nemôže byť iné, deň Vianoc zázračným spôsobom odzrkadľuje tieto vlastnosti a potešuje srdcia ľudí dobrej vôle.

Dalo by sa povedať, že Boh chcel, aby sa už od momentu Jeho narodenia ukázalo to, čo je najlepšie, čo urobí najsilnejší dojem a najviac pritiahne pozornosť.

To On rozhodol, že sa narodí z tej najlepšej a najdokonalejšej spomedzi matiek – z Neпоškvrnenej Panny Márie. Do role otca vybral Jozefa, ktorý bol nielen svätým človekom, ale taktiež pochádzal z kráľovského Dávidovho rodu. Chcel sa narodiť v najväčšej chudobe, ale aj pri svojom najvyššom spoločenskom postavení ukázal, že pred hmotnými vecami majú primát veci duchovné.

Za rodisko si vybral malú dedinku Betlehem. Betlehem Písmo považuje za „*primalé medzi tisícami Júdu*“ (Mich 5, 1); podľa tradície si vybral aj najstudenšie obdobie roka a za deň – veľmi symbolicky –, ten, kedy sa Zem nachádza najďalej od Slnka, čiže rovnako ako ľudia boli vzdialení od Božieho zákona (pretože treba mať na pamäti, že Zem obieha okolo Slnka v elipse, nie v kruhu. A práve okolo 25. decembra je Zem v najvzdialenejšom bode od Slnka.)

Vo svojej nekonečnej múdrosti chcel, aby boli pri Jeho narodení zastúpení

Foto: Poklona pastierov/Guido Reni

všetci ľudia, a preto si vybral tých, ktorí pochádzajú z dvoch najkrajnejších spoločenských vrstiev: chudobných pastierov, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo (porov. Lk 2: 8) a Troch kráľov, ktorí prišli z Východu s drahými darmi.

Taktiež chcel, aby sa na nebi objavili neobvyklé znaky ako betlehemska hviezda, ktorá sprevádzala kráľov a zastavila sa na mieste, kde sa narodil Spasiteľ, ako aj anjeli, ktorí oznámili pastierom dobrú správu.

Vo svojom milosrdenstve oznámil svoj príchod skôr, takže kráľ Herodes vyzvedajúci sa na Mesiáša, ktorý sa mal narodiť, dostal odpoveď od najvyšších veľkňazov a zákonníkov, že sa to stane v judejskom Betleheme (porov. Mt 2, 4-5). Všetky tieto zázraky urobili radosť a naďalej robia radosť tým, ktorí očakávali príchod Boha plného dobroty.

Nerobme si však žiadne ilúzie. Na tejto zemi poznamenananej prvotným hriechom Božia dobrota a veľkosť nie je vždy prijímaná s vďačnosťou. Naopak, v mnohých dušiach sa objavuje odpor a nenávisť voči Božím veciam. Preto prorok Simeon, ktorý držal dieťa v náručí, povedal: „*On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať.*“ (Lk 2, 34).

Toto polutovaniahodné ľudské odmietnutie Božích vecí vidíme aj na Vianoce. Svätý Jozef odišiel do Betlehema, aby splnil svoju povinnosť zúčastniť sa na sčítaní ľudu, ktoré nariadil cisár Augustus. Môžeme si domyslieť, že tam boli aj iní členovia jeho rodiny, nepočítajúc tých, ktorí tam mohli bývať natrvalo. A predsa sa medzi nimi nenašiel nikto, kto by

ich bol privítal, nikto im neotvoril dvere, dokonca ani v hostinci pre nich nebolo miesto (porov. Lk 2, 7), hoci bolo jasné, že Mária čakala dieťa. Museli sa uspokojiť s tým najhorším možným miestom – s maštalou pre dobytok.

NEBOLO DOSŤ TOHO ZLA, ABY SA UKÁZAL ĽUDSKÝ HRIECH PRI BOŽOM NARODENÍ.

Keď sa Herodes dozvedel o narodení Syna Božieho, chcel ho zavraždiť; a pretože Traja kráľi vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi (Mt 2, 12), nezradili dieťaťko Ježiša a inou cestou sa vrátili do svojej krajiny, nariadil zabiť všetkých chlapcov do dvoch rokov v Betleheme a okolí (Mt 2, 16).

Tento hrozný príkaz hriešneho Herodesa znamenal, že novonarodený Vykupiteľ musel opustiť svoj skromný majetok a odísť do vyhnanstva, ale vzal so sebou dôležitejšie, duchovné dobrá - spoločnosť svojej Matky a svätého Jozefa.

Touto udalosťou nás Boh chce niečo naučiť. Naše hriechy spôsobujú, že On odchádza, ale neskôr sa vracia - diskretné, ale ozajstne. Boh sa chce vždy vrátiť a byť pri nás.

Mohlo by sa zdať, že všetky tieto príklady Božej veľkosti - a ich uznanie či odmietnutie zo strany ľudí -, sú síce veľmi pekné, ale v týchto vianočných dňoch sa nás, ani nášho konkrétneho života veľmi netýkajú...

Nie je to celkom pravda. Aj dnes Boh ukazuje svoju veľkosť mnohým ľuďom prostredníctvom Božej milosti, a vyzýva ich, aby zanechali hriech a ob-

rátili sa. Mnohí váhajú, či majú poslúchnuť túto výzvu. A každý z nás sa môže modliť, aby aj druhí dostali túto milosť a tak im pomáhali pri rozhodovaní. Niekedy môžeme dať dobrú radu. Inokedy materiálne pomôcť niekomu, kto je cez sviatky v núdzi so svojou rodinou, a tak ho pritiahnúť k Bohu. Vždy môžeme niečo robiť a potešiť srdce Boha, ktorý pri svojom na-

rození so smútkom sledoval ľahostajnosť ľudí voči Svätej rodine.

Božia veľkosť a dobrota vyžaduje našu odpoveď. A všetci si musíme vybrať, či chceme byť ako Herodes alebo ako Traja králi a pastieri. Ak sa rozhodneme byť dobrí, potešíme Božie srdce, pretože On hovorí o sebe: „*Ja som Pán, ktorý sa zľutúva, prislúhuje právo a pravdu na zemi, lebo v týchto mám zálubu, hovorí Pán.*“ (Jer 9, 23).

VG

POŠLITE NÁM SVĚDECTVO!

MODLÍTE SA KORUNKU K BOŽIEMU MILOSRDENSTVU?
MÁTE VO SVOJEJ DOMÁCNOSTI OBRAZ MILOSRDNÉHO PÁNA JEŽIŠA?
POZNÁTE DENNÍČEK SV. SESTRY FAUSTÍNY?
ZMENILA TÁTO POBOŽNOSŤ A ÚCTA, ŽIVOT VÁM, ALEBO VAŠIM
BLÍZKYM?

Prosím, napíšte nám svoje svedectvá, ktoré použijeme pri príprave novej knihy o účte k Božiemu milosrdenstvu!

Svedectvo nám môžete zaslať poštou na adresu:

*Nadácia Slovakia Christiana,
Palackého 4,
811 02 Bratislava,*

alebo emailom na:

redakcia@spojenectvosmariou.sk

Zanechajte, prosím, svoj telefonický kontakt - autorov vybraných textov budeme kontaktovať a tiež ich odmeníme!

KREŠŤANSKÁ RODINA ZACHRÁNI SVET!

Vdnešnej dobe počujeme tisíce sloganov o reformovaní manželstva. Ak sa nad tým poriadne zamyslíme, prídeme k záveru, že táto reforma sa môže uskutočniť iba jedným spôsobom: musíme sa vrátiť k základom viery a zachovať nerozlučiteľnosť a čistotu manželstva, pretože v závislosti od toho bude ľudstvo žiť alebo zahynie!

Je jasné, že štát sa nemôže zaoberať bez rodiny, ale rovnako platí, že štát sám zo seba nemôže dať rodine morálne základy, ktoré by zaistili jej rozvoj.

Žiadna krajina na svete nemôže zostať ľahostajná voči rozvodom. Každý vie, aké katastrofické následky majú rozvody pre národ. Z tohto dôvodu si každý štát želá, aby manželstvá boli čo najtrvanlivejšie. Vidíme však, že toto úsilie štátu bez pomoci náboženstva je odsúdené na neúspech tak ako v starovekom Ríme za čias cisára Augusta.

Počas vlády Augusta boli rozvody veľmi v móde. S cieľom zachrániť ohrozené manželstvá vydal cisár dva prísne zákony: jeden v roku 4 po Kristovi, tzv. „*Lex Julia*“, druhý v roku 9, tzv. „*Lex Poppaea*“. Zároveň určil odmeny pre mnohohodtné rodiny, kým na druhej strane uvalil sankcie na tých, ktorí nechceli vstupovať do manželského zväzku a na bezdetné manželstvá.

Aký to malo účinok? Nijaký! Nič nepomohlo. Prečo? Prečítajme si, čo na to hovorí historik. Ten istý Augustus, ktorý vydal tieto tvrdé zákony, žil totiž sám v nelegálnom manželstve, a tak vydal výrečné svedectvo, že pri výchove svedomia občanov sú štátne zákony bezzubé.

KVÔLI POHODLIU JEDNOTLIVCOV SA NEMOŽNO VZDAŤ PRINCÍPOV

Teraz chápeme, aké významné dielo vykonal kresťanstvo, keď vyzdvihlo manželstvo na sviatosť. Prvým plodom kríža bolo vytvorenie ideálu kresťanského manželstva; je to historický fakt, vďaka ktorému kresťanstvo položilo základy kresťanskej kultúry na troskách starovekého sveta.

Každý, kto sa nad tým dôkladne zamyslí, musí uznať, že ľudstvo urobilo fatálnu chybu, keď sa postavilo proti Božej vôli a začalo sa rozvádzať. V dô-

sledku toho vznikla rana v ľudskom živote, oslabili sa sociálne cnosti, otriasli sa ich základy, Boží zákon bol pošliapaný vášňami, svojvôľou a rozmarmi.

Je pravda, že nerozlučnosť je spojená s ťažkosťami a obetami, ako je tomu v prípade každého iného princípu či zákona. Všeobecné dobro však stojí nad osobným záujmom a prospechom; pre pohodlie jednotlivcov sa nemožno vzdať zásad, ktoré slúžia verejnému dobru. Ak od týchto zásad odstúpime - ako to ľudstvo urobilo pri schválení rozvodu -, otvorí sa pod nami priepasť, z ktorej sa sami nikdy nedostaneme.

Nevidíme azda, ako zo dňa na deň pribúdajú zámienky pre rozvod? V minulosti bol rozvod požadovaný iba vo výnimočných prípadoch; fiktívnych dôvodov však postupne pribúdalo, až nakoniec ľudia chcú zrušiť samotné manželstvo. Je pochopiteľné, že človek k tomu dospel preto, lebo vychádzal z falošných predpokladov. Ak sa nestaráme o naše oblečenie, rýchlo sa roztrhá.

CIRKEV DÔSLEDNE BRÁNI MANŽELSTVO

Vieme dobre, že rodina je základom rozvoja národa! Vieme, že aj tie najkrajšie sociálne programy zostanú iba prázdnyimi frázami, ak v prvom rade nie sú zamerané na rodiny. Vieme, čo štát v dnešnej dobe najviac potrebuje: posilnenie rodinného života. Je to potrebnéjšie ako umenie, veda, technológia, poľnohospodárstvo, priemysel a obchod - pretože tieto vyrastajú a žijú z rodín. A naopak: úpadok rodiny prináša so sebou nepredvídateľné mo-

rálne straty; národ, ktorého rodiny sa rozpadajú, postupne odchádza zo svetovej scény.

Musíme s bolesťou konštatovať, že väčšina krajín do istej miery kapitulovala pred prúdmi, ktoré podkopávajú ideál manželstva, ale s o to väčšou radosťou ďakujeme Cirkvi, ktorá bola vždycky ostražitá a aj dnes bráni čistotu Kristovho učenia o manželstve.

Koľkokrát jej kvôli tomu predpovedali smrť! „*Cirkev zahynie, ak bude naďalej brániť svoje skostnatené formy, ak neustúpi a nebude benevolentnejšia voči modernému životu.*“ Nie! Cirkev nemôže ustúpiť, ak by jej ústupčivosť priniesla zánik a smrť! Jej svätou povinnosťou je udržiavať vysoko ideu rodiny na mieste, kde ju Boh pôvodne umiestnil a Kristus pozdvihol na úroveň sviatosti.

Nevieme, aký osud čaká kultúru Západu a s ním aj Kristovu Cirkev, ale je isté, že osud Európy bude závisieť od toho, či sa v nej podarí vybudovať novú kresťanskú kultúru, pretože tá stará sa už rozsypala. Je tiež faktom, že novú kresťanskú kultúru možno vybudovať iba vtedy, keď bude stáť na základoch ideálneho kresťanského manželstva.

Na budovaní a posilňovaní mystického Kristovho Tela sa majú podieľať nielen kňazi, ale aj veriaci. „...*aby nebola v tele roztržka*“, - píše sv. Pavol -, „*ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý*“, (1 Kor 12, 25). V Cirkvi nastane nová jar až vtedy, keď nielen biskupi a kňazi, ale všetci veriaci sa budú pričíňovať o jej obnovu. Až potom bude Cirkev obnovená, posilnená a krajšia, keď sa kresťanskou stane rodina, manželstvo, rodičia a deti.

Svet sa tacká ako opitý obor. Zdá sa, že vlny nemravnosti a bezbožnosti za-

Foto: Sviatok sv. Mikuláša / J. Steen

MIJENECTVO S MARIU

plavia zem, rovnako ako vody potopy za dní Noema. Keby sa to stalo, keby zahynulo všetko to krásne a veľké, čo ľudstvo za tisíce rokov dosiahlo, vtedy sa medzi stúpajúcimi vlnami bude pokojne plaviť druhá Noemova archa, katolícka Cirkev, chrániaca v sebe novú Noemovu rodinu - ktorá zachráni ľudstvo pred vyhladením čistým, silným a ideálnym rodinným životom! Nie obchodné konferencie, nie stroje, nie odbory, nie mierové zmluvy - ale otcovia a matky zachránia svet: otcovia prácou, matky láskou; kresťanskí otcovia a matky!

ZACHRÁŇTE IDEÁL SVÄTOSTI MANŽELSTVA

Ľudstvo so zdesením sleduje, že rodinný život stojí nad priepasťou, a že ohrozené sú všetky kultúrne hodnoty. Biológovia, politici a pedagógovia hľadajú riešenia. V ľudských sa myšliach križujú tisícky myšlienok a plánov. Ro-

dinný život je však možné zachrániť iba návratom k dávny, opusteným Božím i prírodným zákonom - návratom k ideálu kresťanského manželstva. Najistejšou garanciou nového tisícročia pre našu krajinu (...) je zákon evanjelia: Zachráňte ideál posvätnosti manželstva a zachránili ste národ a štát.

Drahí bratia! Schodisko berlínskeho Neues Museum zdobia mohutné historické maľby Wilhelma von Kaulbacha. Jeden veľký obraz predstavuje zničenie Jeruzalema. Šokujúce scény zobrazujú skazu vyvoleného národa. Jeruzalemský chrám je v plameňoch; anjeli vykonávajúci výrok súdu Stvoriteľa nad mestom majú v rukách ohnivé meče. Na pravej strane vidno Tita, víťazného veliteľa stojaceho na čele rímskych légii, naľavo sú hrdí, zahanbení a bezmocní bývalí vodcovia židovského národa. Uprostred maľby v popredí je veľkňaz, ktorý sa chce prera-

ziť dýkou, ale manželka a deti ho prosia, aby najprv zabil ich... Z tohto obrazu hovorí hrôza, zúfalstvo, beznádej a skaza.

Avšak nie celkom! Druhá polovica obrazu hovorí o čomsi inom. Vidíme na nej kresťanskú rodinu utekajúcu z umierajúceho mesta na muloch; na jednom sedí matka s dvoma deťmi pri jej prsiach, za nimi sedí ďalšie dieťa, na druhom samé deti. Pred nimi je chlapec spievajúci žalmy s očami upretými k nebu. Na konci ide otec, ktorý taktiež spieva žalmy. Nad nimi sa vznáša skupina anjelov: viera, nádej a láska, ktorí vo svojich rukách nedržia ohnivé meče, ale žiariacu monštranciu Najsvätejšej sviatosti.

Na tomto monumentálnom obraze, ktorý sa dokonale hodí na zakončenie dnešnej kázne, vidíme ešte jednu epizódu: z davu vystrašených Židov vybehli sotva oblečení traja chlapci, ktorí s prosebným gestom kľakajú na zem pred utekajúcou kresťanskou rodinou: „vezmite nás, nedajte nám zahynúť“! Jedno z kresťanských detí ich so srdečným úsmevom svojou rúčkou pozýva, aby šli s nimi...

TOTO JE NAŠA NÁDEJ!

V srdečnom úsmeve tohto dieťaťa je naša nádej! Lebo kto necíti, čo pre nás tento obraz znamená? Kto nevidí, že nad nebom vzbúreného rodinného života sa už vznáša Boží hnev? Kto nepočuje, ako praskajú a padajú silné múry svätej domáceho ohniska a pochovávajú pod troskami naše hodnoty: cnosti, šťastie, kultúru – všetko krásne a veľké, čo na zemi vytvoril človek?!

Z tohto nešťastia vedie von iba jedna cesta: katolícke rodiny musia opustiť otrávené močariská falošných sloganov a pokrivených morálnych pojmov, musia sa vrátiť k ideálu kresťanského manželstva a roznieť ho na celom svete.

Dnes nič tak nepotrebujeme ako kresťanské rodiny. Ak má svet uniknúť zničeniu, zachráni ho kresťanská rodina. Rodina, ktorá vychováva čisté devy a šlachetných mládencov! Ktorá rozsieva spokojnosť, poriadok a šťastie! Ktorá je bunkou a základom opravdivého ľudského života! Ktorá obnoví a posilní ľudstvo sužované hriechom! Bože! Prosíme Ťa, bráň, posilňuj a požehnávaj naše kresťanské rodiny!

Amen.

Fragment kázni biskupa Tihaméra Tótha, citát z: biskup Tihamér Tóth, *Kresťanské manželstvo*, Varšava 2001, s. 43-47, str. 173-177.

SVÄTÝ JÁN Z KRÍŽA

- MAJSTER

DUCHOVNÉHO ŽIVOTA

Bol veľkým mystikom, obnoviteľom karmelitánskeho rádu. Hlavným dôvodom povýšenia svätého Jána z Kríža na oltár bol jeho cnostný život plný zriekania sa a obetí. Mystické traktáty, ktoré napísal, mu vyniesli titul učiteľa všeobecnej Cirkvi. Jeho liturgická pamiatka sa slávi 14. decembra.

Svätý Ján z Kríža sa narodil v roku 1542 v meste Fontiveros, neďaleko mesta Avila v Kastílii. Bol tretím synom Gonzáleza de Yepesa a Kataríny Alvarezovej. Dva roky po Jánovom narodení mu zomrel otec. Osirotená rodina žila v skutočnej biede. Pri hľadaní zdrojov živobytia sa niekoľkokrát sťahovala.

Katarína vychovala deti v ozajstnom kresťanskom duchu a povzbudzovala ich, aby uctievali Matku Božiu.

ZACHRÁNENÝ MÁRIOU

V dospelosti svätý Ján často spomínal zážitok z raného detstva. Jedného dňa sa malý Ján pri hraní s vrstovníkmi hádzaním palíc do vody náhle naklonil, stratil rovnováhu a začal sa topiť. Vtedy zbadal veľmi krásnu Pani, ktorá k nemu natiahla ruku a žiadala ho, aby jej podal rúčku, ale on sa okúňal so splnením prosby z obavy, že jej zašpiní ruku. Náhodný okoloidúci ho vytiahol z vody a odvtedy mal voči Márii veľkú úctu a lásku.

Na rozdiel od svojho staršieho brata Františka nemal Ján veľké predpoklady

pre nijaké remeslo. Rozišiel sa s tesárom, krajčírom, rezbárom i maliarom, u ktorých sa mal učiť remeslo. Vyznačoval sa však dychtivou túžbou po vedení. Matka ho poslala do školy v Medine del Campo - *Colegio de la Doctrina*, kde robil rýchle pokroky. Zároveň pracoval v miestnom špitáli. Obetavo sa staral o chorých a robil pre nich zbierky.

V tom čase sa Jánovi prihodila ďalšia dobrodružná príhoda - spadol do studne. Aj tentokrát bola k nemu Preblahoslavená Panna láskavá. Neutopil sa a bol hneď vytiahnutý.

V KARMELI

Po ukončení štúdia na *Colegio de la Doctrina* a potom na jezuitskej strednej škole sa Jan de Yepes rozhodol vstúpiť do Rádu bratov Preblahoslavennej Panny Márie z hory Karmel. Aj keď by bol rád išiel aj k jezuitom, do Karmelu ho priťahoval mariánsky charakter rádu. V roku 1563 prekročil práh kláštora v Medine, kde prijal rehoľné

meno Ján od sv. Mateja. O rok neskôr, po absolvovaní noviciátu, zložil rehoľné sľuby.

Jeho predstavení ho čoskoro poslali na univerzitu do Salamancy - veľkého kultúrneho centra Španielska. V kláštore panovala atmosféra priaznivá pre tvrdý život a duchovný rozvoj. Medzi jeho obyvateľmi bol Ján od sv. Mateja známy tým, že dlhé hodiny venoval rozjímaniu a modlitbe pred Najsvätejšou sviatosťou. Po získaní súhlasu na praktizovanie prísnejšej „prvotnej regule“ žil v tmavej a tesnej cele, spal na doskách bez matraca a vankúša, nosil rúcho z vrecoviny a často sa postil.

Napriek tomu nebol spokojný so svojím rehoľným životom. Rozmýšľal o

tom, že vstúpi ku kartuziánom, aby sa viac oddal rozjímaniu.

SVÄTÁ TERÉZIA A REFORMA REHOLE

Cez prázdniny po treťom roku štúdia a prijatí kňazskej vysviacky, Ján od sv. Mateja navštívil Medinu, aby tam odslúžil svoju primičnú svätú omšu. Tento pobyt pred mladým rehoľníkom neočakávane otvoril nové perspektívy života. Tu stretol sv. Teréziu z Avily. Zakladateľka rádu karmelitánskych bosých sestier ho získala pre projekt založenia nového mužského karmelitánskeho kláštora, ktorý sa mal riadiť prísnejšou regulou. O rok neskôr sa dvadsaťšesťročný absolvent Salamancy

prestáhol do nového rehoľného domu v *Duruele*. Uvedený sv. Teréziou do ducha karmelitánskej reformy si ako prvý muž obliekol rúcho bosých karmelitánov a prijal nové meno, stal sa Jánom z Kríža.

V roku 1570 sa Ján prestáhol do nového kláštora v Pastrane, kde začal v noviciáte formovať mladých rehoľníkov. V apríli 1571 však bol menovaný za rektora novootvoreného kolégia bosých karmelitánov v meste Alcalá de Henares. Otec Ján si zakrátko získal uznanie medzi profesormi miestnej univerzity ako znalec Svätého písma zbehlý vo filozofii a scholastickej filozofii, a tiež ako duchovný učiteľ.

SPOVEDNÍK A EXORCISTA

Medzitým ho svätá Terézia, ktorá sa stala opátkou karmelitánskeho konventu v Avile, požiadala, aby prevzal funkciu spovedníka mníšok. Ján súhlasil. Matka Terézia ho predstavila zverenkyňiam: „*Dávam vám za spovedníka otca, ktorý je svätý.*“

Nie všetky z vyše sto sestier boli presvedčené o potrebe sprísňovať disciplínu. Svätý Ján sa za ne modlil, napomínal ich, podporoval radou, príkladom... Bol oporou opátky, ktorá sa taktiež u neho spovedala.

Oboch svätých spájalo hlboké duchovné puto. Podľa tradície, keď sa raz rozprávali o tajomstve Najsvätejšej Trojice, obaja upadli do extázy. Ich telá sa odpútali od zeme. Terézia neskôr žartom hovorila: „*S otcom Jánom z Kríža nemožno hovoriť o Bohu, pretože okamžite upadajú do extázy a vŕhajú do nej aj ostatných.*“

Svätý Ján z Kríža bol taktiež účinným exorcistom. Slávnym sa stal prípad boja za vyslobodenie sestry augus-

tiniánky Marie de Olivares Guillamas z rúk diabla. Táto rehoľníčka vzbudzovala obdiv svojimi biblickými znalosťami, znalosťou jazykov, brilantnými výrokmi a pod. Znepokojujúce na tom bolo to, že tejto učencosti nepredchádzalo nijaké štúdium. Prominentní teológovia nedokázali túto záhadu vyriešiť. Nakoniec sa obrátili o pomoc na sv. Jána.

Keď sa výrečná rehoľníčka postavila prvýkrát pred svätca, nebola schopná vyriečiť ani slovo. Začala sa triasť a potiť sa. Ukázalo sa, že bola posadnutá. Jej rozsiahle znalosti boli dôsledkom podpísania dlžobného úpisu vlastnou krvou. V boji za jej dušu to stálo otca Jána veľa úsilia a obety, ale nakoniec uspel. Zlý duch opustil jej telo.

MYSTIK V KLÁŠTORNOM VÄZENÍ

Medzitým bolo dielo Terézie z Avily a Jána z Kríža vážne ohrozené. V roku 1575 na generálnej kapitule karmelitánov v Piacenze na základe klebiet a ohovárania boli podniknuté kroky proti reformovaným kláštorom. Otec Ján z Kríža bol väznený v kláštornom väzení až na deväť mesiacov.

Po prepustení bol zakrátko znovu zatknutý a vrhnutý do väzenia v toledánskom kláštore bosých karmelitánov (r. 1577). Tam sa ho odporcovia reformy snažili presvedčiť, aby sa zriekol reformy. Nepomohlo presvedčanie, ani pokusy o podplatenie zlatým krucifixom, knižnicou či ponúknutím funkcie priora. Svätý Ján vytrval v rozhodnutí reformovať rehoľu. V týchto ťažkých mesiacoch bolo jeho jedinou

Foto: Sv. Ján z Kríža/Zurbarán

radosťou mystické potešenie, ktoré dostával od Boha. Hlásal, že na dosiahnutie úplnej jednoty s Najsvätejšou Trojicou je nevyhnutné úplné vnútorné zrieknutie sa všetkého. Básne, ktoré v tom čase vznikli, *Duchovná pieseň* a *Temná noc*, sú jedným z vrcholov mystiky.

Ťažké podmienky izolácie donútili svätého na útek. Istú dobu sa skrýval. V tom čase sv. Terézia robila, čo bolo v jej silách, aby si získala vplyvných ľudí Cirkvi pre svoje idey. Nakoniec uspela. Prenasledovanie čoskoro prestalo a Svätá stolica podnikla kroky pre schválenie novej rehole bosých karmelitánov, čo sa stalo skutočnosťou listom pápeža Gregora XIII. z 22. júla 1580. Po rehabilitácii otca Jána mu boli zverené viaceré funkcie, v ktorých pracoval pre dobro rehole. Najskôr sa stal priorom kláštora *Calvario*, o rok neskôr hlavou nového domu v Baeze, potom predstaveným konventu v Granade. V roku 1585 ho kapitula

zvolila za vikára provincie Andalúzia. Početné povinnosti spojené s týmito funkciami neoslabil ducha modlitby a umŕtšovania, Ján z Kríža spal dve tri hodiny denne. Zvyšok času venoval povinnostiam a modlitbe pred Najsvätejšou sviatosťou a písaniu diel z oblasti mystiky.

CHOROBA A PRENASLEDOVANIE

Túžba obetovať sa a trpieť pre Krista ho však neopustila. Raz uzrel Spasiteľa. Pán sa ho spýtal, akú odmenu žiada za svoju vernú službu. On odpovedal: „*Iba tú, Pane, aby som pre Tvoju lásku mohol trpieť a byť opovrhovaný.*“ Ako sa ukázalo, Boh jeho prosbu vypočul.

Tentoraz príčinou svätcovho utrpenia bola choroba a rehoľa, v ktorej zavládol neporiadok a chaos. Neochotní rehoľníci pozbavili svätého Jána z Kríža všetkých funkcií. Podľa vlastného rozhodnutia bol poslaný do kláštora v Úbede, hoci vedel, že tamojší predstavený mu nebol naklonený. Posledné mesiace života Jána z Kríža boli poznačené utrpením dvojitej povahy: chorobou a prenasledovaním zo strany predstaveného.

SVÄTÝ UČITEĽ CIRKVI

Ján z Kríža zomrel krátko po tom, ako provinciál odvolal nehodného predstaveného, t. j. 14. decembra 1591. Pápež Klement X. ho vyhlásil za blahoslaveného v roku 1675 a Benedikt XIII. ho v roku 1725 vyhlásil za svätého. V roku 1926 Svätý otec Pius XI. vyhlásil zakladateľa bosých karmelitánov za učiteľa Cirkvi oceniač význam jeho mystických diel.

AK

KOŠICKÍ MUČENÍCI

Pokračovanie druhej časti článku 5. čísla Spojenectva s Máriou. Celý článok je uverejnený aj na našom webovom portáli www.christianitas.sk

BETLENOVO POVSTANIE

Pre náš príbeh je dôležité povstanie Gabriela Betlena, ktoré sa začalo v roku 1619. Betlen bol vládcom v Sedmohradsku a bol dosadený priamo tureckými pánmi a za protestov cisára Mateja I. Sedmohradský snem sultánovu voľbu ochotne potvrdil, čím zaiste dokázal svoju stavovskú slobodu, za ktorú toľko bojoval proti Habsburgovcom.

Betlen presadzoval agresívnu politiku voči katolíckemu cisárstvu a pri prvej príležitosti, keď bol cisár v roku 1618 zaneprázdnený protestantským povstaním českých stavov, pripravil ofenzívu. Tú spustil v roku 1619. Jeho hlavným motívom bolo, okrem osobných ambícií, zdesenie z úspešnej protireformácie v cisárskom Uhorsku, ktorá sa zásluhou biskupov Forgáča, Pázmaňa, Oláha a jezuitov začala natrvalo udomáčňovať predovšetkým na území dnešného Slovenska.

Úspešný útok smeroval na Košice, v ktorých sa v tej dobe nachádzali aj zmienení traja jezuitskí kňazi. Betlenove oddiely viedlo knieža Rákoci,

pochádzajúci z rodu, ktorý sa mal v budúcnosti presláviť svojim protihabsburgskými a protureckými aktivitami. 4. septembra sa mesto dobrovoľne vzdalo, Rákoci vstúpil do Košíc a zajaľ cisárskeho vojenského kapitána Dóczyho. Zároveň obsadili tzv. Kráľovský dom, v ktorom sídlili jezuitskí misionári a v ktorom sa nachádzali aj traja budúci mučeníci. Dom strážili a nikto nemohol z domu vychádzať.

Kalvínsky kazateľ Alvinczy rozradostený z ľahkého víťazstva okamžite utekal do mestskej rady, aby inštruoval protestantov, že teraz je príhodná chvíľa na zabitie katolíckych kňazov i laikov, aby sa mesto vyčistilo. Mešťania, vedomí si toho, že koleso Fortúny je vrtkavé a neustále sa otáča, a vo vojnách 16. a 17. storočia bolo obzvlášť vrtkavé, sa rozhodli osobne nezabíjať a prenechať túto robotu radšej žoldnierom z Rákociho oddielov, aby v prípade návratu „cisárskych“ mohli zostať sedieť na radných stoličiach.

Ochotný Rákoci a jeho vojaci sa rozhodli najprv zastrašiť miestnych katolíkov exemplárnym príkladom – tromi kňazmi. Mali hneď dve možnosti:

1) donútiť ich ku konverzii na protestantizmus a využiť túto skutočnosť propagandisticky, s tým aby sa aj laickí katolíci pod dojomom tejto udalosti „obrátili“

2) zabiť kňazov, ak odmietnu, aby katolíci videli čo ich môže čakať a prípadne buď odpadli od viery alebo aspoň zaliezli do svojich domov a boli pekne potichu.

UMUČENIE

Traja kňazi boli uväznení v chladnej kobke bez vody a jedla. Kazateľ Alalvinczy sa za nimi vybral, aby ich presvedčil o krásach protestantského vierovyznania. Oslovení kňazi ho ignorovali podobne ako Kristus Piláta, čo kazateľa veľmi rozčúľilo. Vytiahol preto na presvedčanie materiálnu kartu a sľuboval Križinovi, ak konvertuje, do vlastníctva opátstvo v Krásnej nad Hornádom, ktoré dovtedy spravoval vedľa stojaci Pongrác. Križin mu odpovedal: „Oznámte jeho veličenstvu (Rákocimu), že opátstvo v Krásnej si nemôže protiprávne nechať, lebo je majetkom ostrihomskej kapituly a nie jeho. Preto ho nemôže nikomu ani podarovať. Svojej viery, pravej viery, sa pridržiavam a som ochotný za ňu položiť život kedykoľvek.“ To Alvinczyho rozzúrilo ešte viac a zreval: „Veď ešte uvidíme, ako budete prosiť, aby ste si zachránili život.“ Z toho sa dalo vyustiť, že protestantské presvedčanie sa dostáva do novej, radikálnejšej fázy.

Rákoci, po informovaní o priebehu vieroučnej dišputy, neskrýval svoj hnev a poslal skupinu vojakov-hajdúchov, aby kňazov presvedčali aj oni. Tí najprv dôkladne okradli kňazov,

Foto: Svätí Košickí mučeníci/ Kassaivertanuk

vyrabovali kaplnku a čo sa nedalo odnieť usilovne zničili (oltár, lavice, stoličky i malý organ; knihy leteli rovno oknom na ulicu). Skúšali získať aj výkupné, ale keďže kňazi nemali nijaké dostupné finančné zdroje, tak im hajdúsi oznámili nech sa pripravia na smrť. Na otázku po príčine podobných vyhliadok im bolo odpovedané: „Lebo ste pápeženci.“

V noci zo 6. na 7. septembra došlo k umučeniu kňazov. Prebehlo nasledovne:

Križina – bili a strhli z neho šaty, zavesili ho za ruky a faklami mu páľili boky, sekali do neho halapartňami až mu viseli kusy mäsa a vnútornosti sa vyvalili von z tela, po výkriku: „Ježiš, Mária“ skončil, zvesili ho a odsekli mu hlavu, telo hodili do žumpy za domom

Pongráca – pri vstupe udreli do hlavy, spadol na zem, strhli z neho šaty a bili ho až omdlel, po prebratí ho páľili faklami, prsty mu vsúvali do hlavných od pošiek a tak lámali, zavesili ho, se-

kali halapartňami a pálili, povrazom mu obviazali hlavu a tak sťahovali až mu praskala lebka a oči vypadávali z jamôk, keď mysleli, že je mŕtvy, tak ho hodili do žumpy

Grodeckého – zvalili na zem, kopali ho, strhli mu šaty, bili ho, lámali prsty, zviazali ho a bili kým vládali, rezali ho nožom, šablami a halapartňami, pálili fakľami, po smrti mu odťali hlavu a hodili ho do žumpy k ostatným.

Štefan Pongrác, vďaka silnej telesnej konštitúcii, žil v stoke ešte 20 hodín! Tam ho našiel domovník Eperjessy. Pongrác ho do poslednej chvíle utvrdoval, aby nikdy nezradil katolícku Vieru. Potom dokonil aj on.

KANONIZÁCIA

Prvá správa do Ríma bola odoslaná rektorom jezuitského kolégia Dobkayom, ktorý uviedol v správe aj výpovede svedkov. V roku 1628 arcibiskup Pázmaň začal vyšetrovanie prípadu a v tom istom roku významní katolícky magnáti poslali do Ríma žiadosť o uznanie mučeníkov. V roku 1635 boli ostatky mučeníkov prevezené do Trnavy.

Obnovený záujem o mučeníkov sa datuje do roku 1853, keď sa jezuiti vrátili do Trnavy a postulátor P. Jozef Boero v roku 1855 predložil listy týkajúce sa kanonizácie svätcov. 5. januára 1905 ich sv. Pius X. vyhlásil za blahoslavených. Za svätých boli vyhlásení 2. júla 1995 v Košiciach sv. Jánom Pavlom II.

ODKAZ PRE DNEŠOK

Utrpenie a smrť košických mučeníkov je veľkým povzbudením pre všetkých katolíkov na Slovensku. Cirkev nám predkladá k uctievaniu žiarivé

vzory stálosti a oddanosti katolíckej Viere.

Keďže Cirkev od veriacich očakáva túto pevnosť vo viere a vždy k nej povzbudzovala, je nutné aby to v čom máme byť pevní až na smrť, čiže katolícka Viera, bolo aj pevne stanovené. Keď sv. Marek Križin mohol povedať Alvinczimu: „...pravej viery sa pridrižiamvám ...“ bolo to tak preto, lebo jeho viera bola pevne sformovaná a definovaná. Ten kto nepozná svoju vieru a nemá ju presne vymedzenú, ten bude len veľmi ťažko obhajovať túto vieru a ešte navyše za ňu aj umierať. V súčasnom vieroučnom zmätku sa nám totiž môže ľahko stať, že nás niekto ľahko presvedčí aj bez mučenia.

Aby sme odolali podobným pokúšeniam a nástrahám je dobré sa inšpirovať aj svätými košickými mučeníkmi. Všimnime si zaujímavý jav v ich životoch – súvislé a ničím neprerušené štúdium teológie, filozofie, rétoriky a aj umenia. To všetko na to aby mohli odpadlíkom sprostredkovať pravú a ničím nezakalenú katolícku Vieru. Určite nešli viesť dialóg a ani sa nehodli s herézou ekumenicky zmieriť. Pripravovali sa celý život na duchovný boj s bludom a slávne ho aj dobojovali.

Predstavujú teda pre nás dve výzvy: výzvu na neustále prehlbovanie poznania katolíckej Viery a výzvu na jej hájenie až na smrť.

Prosme sv. Marka, sv. Štefana a sv. Melchiora, aby za nás orodovali u Pána, ktorý je zdrojom sily a vytrvalosti.

BM

„PANE, VODCA SVOJHO ĽUDU, PRÍĎ, VYSTRI SVOJU RUKU A VYSLOBOĎ NÁS!“

SPOJENECTVO S MÁR

V texte žalmu sa odkrýva veľká túžba po príchode Vykupiteľa. V tomto adventom čase zasahuje aj naše srdce, žije ňou náš duch a preto sa musí nutne odrážať aj na našom zovňajšku. Kresťania chápali, že tu nemá miesto nijaká roztržka.

Sv. Tomáš Akvinský nás učí, že človek je jednota duše a tela. To, čo sa odohráva vo vnútri človeka, je akosi vidieť aj navonok. Keď sa radujeme vnútri, vo svojom srdci, tak táto radosť presvitá aj do našich skutkov, do úsmevu či do veselej nálady. Keď sme, naopak, poranení na tele, hoci by sme chceli, nedokážeme sa radovať ani vnútorne. Tak tesne sú naše telo a duša prepojené. Jedno vplýva na druhé a opačne.

Keď sa teda pripravujeme na sviatky Narodenia Pána Ježiša, táto príprava musí zasahovať ako naše vnútro, tak aj vonkajšok. Vnútornou prípravou je **príprava duchovná**. Znamená to, že človek koná dobré skutky, modlí sa a prijíma sviatosti – zvlášť sviatosť zmierenia a Eucharistie. Prežíva prí-

pravu na Vianoce viac duchovne. Stíši sa, vypne televízor a internet, odloží mobil. Pretože naša doba je ukričaná a plná hluku.

O Bohu, ktorý prichádza na svet však prorok píše: „*Nebude kričať ani hlučne volať, nedá na ulici počuť svoj hlas*“ (Iz 42, 2). Pán prichádza v tichu, pretože len vtedy môže hovoriť k srdcu človeka. Preto ak sa necháme strhnúť svetskou oslavou Vianoc, možno budeme mať najmodernejšie veci a bohato pripravený stôl, no ujde nám to podstatné – Najsvätejšia osoba nášho Božského Spasiteľa. Tá sa totiž opäť ocitne vonku pri maštali, „*pretože pre nich nebolo miesta*“ (Lk 2, 7).

Vonkajšou prípravou je príprava nášho bydliska – bytu či domu. Aj tá má celkom duchovné pozadie. Nemožno ju devalvovať, pretože ona má miesto v našich domovoch. Patria sem najmä vianočné ozdoby, ktorými si spestrujeme naše okolie. Je dôležité vidieť, prečo sa u nás nachádzajú rôzne vonkajšie vianočné ozdoby. Dnes totiž podliehame viac komerčnému po-

hľadu na Vianoce, a preto zmysel tejto výzdoby úplne upadá do zabudnutia. Nechajme ju preto znova zažiariť.

VIANOČNÝ STROMČEK – JEDLIČKA

Symbolizuje Ježiša Krista, ktorý je „strom života“ (*lignum vitae*). Večný Otec ho presadil na tento svet pre svoje deti, ktoré hynuli v hriechu. V raji jedli naši prarodičia zo zakázaného stromu a tým nás doviedli do biedy. Nový strom, ktorým je Kristus, nás však z tejto biedy vyvádza. Jedlička, ktorá sa používa ako vianočný stromček, je vždy zelená – celý rok. Pre nás symbolizuje Krista, ktorý je „*ten istý včera, dnes a naveky*.“ (Hebr 13, 8)

OZDOBY NA STROMČEKU

Symbolizujú kresťanské čnosti a dobré skutky, ktorými sa máme ako božie dietky ozdobiť. Skrže ne totiž získavame zásluhy pre večný život. Máme byť deti, ktoré sú hodné svojho Otca.

SVETLÁ NA STROMČEKU

Symbolizujú Ježiša Krista, ktorý je „*svetlom sveta*“ prichádzajúcim do tmy nášho hriechu. Tieto sviečky zároveň osvecujú ozdoby na stromčeku. Jedine skrže Krista môžeme konať skutočne dobré skutky. Veď On sám nám hovorí: „*Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach*.“ (Mt 5, 16)

OVOCIE, SLADKOSTI A BOHATO PRESTRETÝ STÔL

Symbolizuje bohaté zásluhy Ježiša Krista, ktoré nám zaslúžil svojou smrťou a vzkriesením a tiež sviatosti, ktoré

z týchto Jeho zásluh vychádzajú. Tak, ako jedlo sýti naše telo, tak sviatosti sýtia našu dušu. Ony sú život pre náš život.

DARČEKY

Sú symbolom veľkých dobrodení a požehnaní, ktoré nám Pán Ježiš počas života preukázal a chce preukazovať. Vyjadrujú zároveň Božiu štedrosť, ktorú nám prejavuje Boh príchodom svojho Syna a ktorá sa odráža aj v našich skutkoch voči blíznym.

Jediným vysvetlením Vianoc, drahí bratia a sestry, je Ježiš Kristus. Ak stratíme zmysel toho, čo robíme a prečo ozdobujeme naše domovy (je to kvôli Nemu), potom sa v hmle začínajú ocitať aj Vianoce samotné. Nestratíme nikdy túto symboliku a podávajme ju hrdo ďalej. Rodičia, pri ozdobovaní stromčekov nezabudnite deťom toto všetko vysvetľovať. Napokon, nezabudnime na veľmi dôležitú vec. Pod vianočným stromčekom či v jeho blízkosti sa má nachádzať malý Betlehem, ktorý nám pomáha sústreďiť sa na podstatu.

Kristus osvecuje naše životy a dáva im zmysel. Kiež nikdy neprestaneme hľadiť na neho. Panna Mária, ty si mnohé veci uchovávala vo svojom srdci a premýšľala o nich. Pomôž aj nám pochopiť zmysel Vianoc. Aby sme v nich hľadali len tvojho Syna.

o. Radovan Rajčák

MÁRIA JE TIEŽ MOJA MATKA

Milujete Božiu Matku? Šírte Jej poslanstvo! Prídajte sa ešte dnes do našej duchovnej rodiny. Veľkou výsadou účasti na fatimskom Apoštoláte je duchovná pomoc pre desiatitisíce katolíkov na Slovensku. Vďaka mesačným príspevkom Apoštolov,

ako aj vďaka Vašej podpore, budú môcť naši krajanovia spoznať Fatimské poslanstvo a odpovedať na výzvy Najsvätejšej Panny Márie.

ZÍSKATE NIENEN DUCHOVNÉ VÝHODY:

1. Každý mesiac využijete privilegium svätej omše, ktorá bude slúžená na Vaše úmysly a za Vašich najbližších.

2. Dostanete každodennú modlitebnú podporu rehoľných sestier, ktoré veľkodušne súhlasili spojiť prosby a úmysly Apoštolov Fatimy so svojimi modlitbami. Pre tento účel stačí, ak nám napíšete svoje úmysly na nami zaslaný formulár.

3. Dostanete *Diplom Apoštola Fatimy*, ako prejav uznania za Vašu účasť v tejto kampani.

4. Dostanete nálepky s vyobrazením Panny Márie Fatimskej, ktoré sú už posvätené kňazom.

5. Po troch mesiacoch svojho členstva dostanete farebnú podobizeň Panny Márie Fatimskej–tej, ktorá zá-

račným spôsobom plakala v New Orleanse v roku 1972. Táto podobizeň bola vytlačaná vo forme plagátu, špeciálne pre členov Fatimského Apoštolátu tak, aby mohol byť zarámovaný.

6. Šesťkrát ročne bezplatne získate dvojmesačník „*Spojenectvo s Máriou*“ s aktuálnymi informáciami o kampaniach a iniciatívach Nadácie Slovakia Christiana a tiež s materiálmi pre morálnu a náboženskú formáciu.

7. Po šiestich mesiacoch účasti v tomto apoštoláte dostanete posvätenú sošku Panny Márie Fatimskej.

8. Po jedenástich mesiacoch účasti na v tomto apoštoláte dostanete odznak Apoštola Fatimy.

9. Po roku trvania Vášho členstva sa zapojíte do žrebovania o niekoľkodňový pútnický zájazd do Fatimy.

Pridajte sa do našej duchovnej rodiny!

AKO APOŠTOLI FATIMY môžete podporovať našu nadáciu

- **modlitbou** – každodenne sa modlite ruženec alebo aspoň jedenkrát *Zdravas' Mária...* na úmysel všetkých členov *Fatimského Apoštolátu* a kampaní *Nadácie Slovakia Christiana*
- **a obetami** – za týmto účelom si dobrovoľne zvolte výšku mesačného milodaru

Staňte sa členmi Fatimského Apoštolátu už teraz!

VOLAJTE: 02/222 00 777 (po-pia 8.30-16.00 hod.)

NAPÍŠTE: Fatimský Apoštolát, Nadácia Slovakia Christiana, Palackého 4, 811 02 Bratislava

POĎAKOVANIA A PROSBY

Alio člen Fatimského Apoštolátu chcem, aby moje poďakovania a prosby boli zahrnuté do úmyslov svätých omší, ktoré sa slávia každý mesiac za všetkých členov Apoštolátu a ich najbližších.

Fatimský Apoštolát

POŠIETE DO NAJBLIŽIEJ

Desaťtisíce Slovákov
čakajú na Vašu duchovnú podporu

Pokánie!

Vďaka Vašej pomoci im pošleme:
knižky, brožúry, časopisy a vzácne devocionálie,
ktoré môžu zmeniť ich život.

NÁVŠTEVA PAULA CAMERONA NA SLOVENSKU

Začiatkom novembra privítala naša nadácia na Slovensku amerického psychológa a sociológa, doktora Paula Camerona s manželkou. Doktor Cameron pracoval na pozvanie Nadácie Slovakia Christiana, aby po prvý krát v našej krajine predstavil výsledky svojho viac ako štyridsaťročného výskumu, v ktorom sa venuje odhaľovaniu pravdy o zamlčovaných faktoch ohľadom LGBT mentality, ideológie a propagandy. Jeho hlas už celé desaťročia sprostredkúva zamlčovanú pravdu o dôsledkoch LGBT mentality a jej sprievodných psychologických príznakoch. Doktor Cameron vyštudoval Štátnu univerzitu v Kalifornii, dokto-

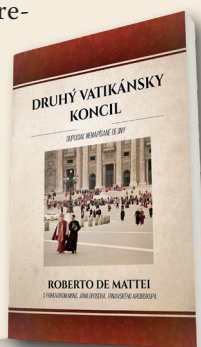
rát (PhD.) získal na Univerzite v Colorado. Pôsobil ako pedagóg na viacerých univerzitách v USA. Tri roky pracoval ako klinický psychológ. Je zakladateľom a predsedom Inštitútu pre výskum rodiny. Pracoval ako expert pre federálne vlády USA aj Kanady a vystupoval ako súdny znalec vo veciach opatrovníctva homosexuálov pre 11 štátov USA.

Paul Cameron vystúpil so svojimi prednáškami v Bratislave, Trnave, Nitre a Lozorne, kde sa stretol so širokou verejnosťou, ako aj s kňazmi, študentmi stredných a vysokých škôl, s pedagógmi a katolíckymi aktivistami. Verejné prednášky Dr. Camerona boli organizované v spolupráci s Alianciou za rodinu, resp. so Slovenským dohovorom za rodinu.

NOVÁ KNIHA O HISTÓRII DRUHÉHO VATIKÁNSKÉHO KONCILU

Nadácia Slovakia Christiana v novembri 2019 vydala slovenský preklad knihy „Druhý vatikánsky koncil: doposiaľ nenapísané dejiny,“ ktorej autorom je významný taliansky katolícky historik Roberto de Mattei.

Kniha prináša slovenskému čitateľovi nový pohľad na často skloňovaný historický mýlnik dejín Cirkvi 20. storočia, ktorým bol Druhý vatikánsky koncil (1962-1965). Z tejto

knihy, rovnako ako z celého diela Roberta de Matteiho, je zrejma autorova veľká láska k Cirkvi a kresťanskej civilizácii, vybudovanej veľikánmi, ale aj našimi prostými predkami, ktorí statočne niesli zástavu viery v Krista.

Roberto de Mattei sa narodil 21. februára 1948 v Ríme v rodine baróna Rodolfa de Matteiho (1899

– 1981), emeritného profesora na Univerzite v Ríme. V roku 1972 ukončil štúdium na Fakulte politických vied Rímskej univerzity v odbore moderná história. Predovšetkým sa považuje za učeníka profesora Plinia Corrêu de Oliveiru, s ktorým sa priatelil takmer dvadsať rokov (1976 – 1995), a o ktorom napísal životopis.

Od roku 2005 pracuje ako docent na Európskej univerzite v Ríme, kde je koordinátorom študijného programu historickej vedy. Vyučuje moderné dejiny a dejiny kresťanstva.

Je predsedom *Nadácie Lepanto* a zakladateľom a riaditeľom *Kultúrneho centra Lepanto* (1986-2006). Riadi časopis „*Radici Cristiane*“ a tlačovú agentúru „*Corrispondenza Romana*“ a bol riaditeľom medzinárodného časopisu „*Nova Historica*“. Úvodné slovo k slovenskému prekladu knihy poskytol Mons. Ján Orosch, arcibiskup trnavský. Informácie o možnostiach, ako je možné knihu zakúpiť, nájdete na stránke: www.koncil.slovakiachristiana.sk

POĎAKOVANIE OD ARCIBISKUPA ZVOLENSKÉHO ZA PODPORU NÁRODNÉHO POCHODU ZA ŽIVOT

Na konci októbra dostala naša nadácia poďakovanie za spoluprácu a pomoc pri organizovaní Národného pochodu za život 2019, ktorú správcovi nadácie Andrejovi Ralbovskému adresoval predseda Konferencie biskupov Slovenska a bratislavský arcibiskup metropolita, Mons. Stanislav Zvolenský.

Nadácia Slovakia Christiana si veľmi cení toto poďakovanie od hlavy slovenského katolíckej Cirkvi.

V priebehu roka 2019 sme v spolupráci s organizačným tímom zabezpečili tlač a distribúciu informačných

materiálov o pochode do všetkých slovenských katolíckych farností, ďalej sme vďaka podpore našich milých darcov mohli uhradiť výrobu tlačovín, ktoré boli použité priamo na pochode. Tiež sme v Bratislave privítali delegáciu pre-life aktivistov z našich partnerských zahraničných organizácií.

Vďaka našej podpore sa tiež uskutočnilo sprievodné podujatie Gól za život.

Sme radi, že sme mohli spolupracovať na takom diele, akým bol Národný pochod za život 2019. Ďakujeme aj vám, našim darcom, za pomoc!

**Národný
pochod za život
2019 už máme
dávno za sebou.**

Blížia sa sviatky narodenia nášho Pána. Často počúvame kritiku zo strany neveriacich, aby sme nezasahovali do rozhodnutia matiek a nechali im možnosť voľby podstúpiť interrupciu. Opäť by sme mohli uviesť veľa argumentov prečo je takéto myslenie nesprávne. Radšej Vám ponúkame list od pani Jany z Oravy, ktorá nám poslala veľmi silné svedectvo. Veď nakoniec ak my budeme mlčať, „...budú kričať kamene.“ Lk 19, 40 (pozn. red.: z dôvodu ochrany súkromia sme zmenili meno autorky):

„Pochválený buď Ježiš Kristus! Keďže sa nemôžem zúčastniť národného pochodu za život, chcem Vám aspoň takouto formou poďakovať za všetky Vaše aktivity, na ktorých sa podieľate. Som veľmi rada, že aspoň modlitbou, príhovorom k Panne Márii a malým milodarom sa môžem zapojiť do Fatimského

Apoštolátu. Pán Boh nás chce mať všetkých pri Sebe, je nekonečne trpezlivý, milosrdný, láskavý a vyberá si ľudí, ktorí prijímajú jeho pozvanie na to, aby Cirkev a viera v Neho bola stále medzi nami živá. Preto máme s Pánom komunikovať a prijímať všetko ako On chce. Tiež som podstúpila interrupciu v 33 roku života, zo zdravotných dôvodov. Doma som mala už 4 dievčatá. Lekári ma prehovorili, aby som zachránila seba, že sa mi môže narodiť choré, postihnuté dieťa. Absolvovala som röntgeny a nasadili mi silné lieky. Privilila som, zachránila som seba. Až po interrupcii som si uvedomila, ako sa to dieťa bránilo, keď som videla moje modré dopichané ruky. Prešlo už 34 rokov a ja to mám stále na pamäti, že som prekázila plán, ktorý mal Pán Boh s ním (dieťaťom, pozn. red.). Preto by som chcela povzbudiť každú mamku, ktorá nosí v sebe dieťaťko pod srdcom, nech sa teší z veľkého daru od Boha. Každý problém, každú situáciu nech zverí do Jeho rúk a On sa o všetko postará. Učme sa stále a prosme Ducha Svätého o dar väčšej viery a dôvery v

Pána. Život je veľký dar! Povzbudzujme sa navzájom a Pán Boh nás raz odmení. So srdečným pozdravom..."

Jana

**„Chodte do celého sveta,...“
Mk 16, 15-16. Niekedy ne-
treba vycestovať ďaleko.
Často je to náš najbližší
alebo sused, kto potrebuje
aby sme sa stali pre neho
apoštolom a hlásali evan-
jelium. To je aj prípad pani
Kataríny z okresu Bardejov:**

*„Pochválený buď Ježiš Kristus!
Chcem Vás poprosiť o publikáciu
„50 otázok a odpovedí o umelom
potraste“ (pozn. red.: publikáciu
sme distribuovali na Národnom
pochode za život 2019). Svoju
knižku som darovala mojej
kamarátke, ktorá chcela v sebe
usmrtiť nový život. Našťastie po
prečítaní tejto publikácie, mojich
modlitbách a rozhovore s ňou
tak neurobila. Zo srdca Vám
prajem veľa Božieho požehnania
a úspechov vo Vašej práci.“*

Katarína

Redakčne krátené, celá mená autorov sú známe redakcii.

ADRESA REDAKCIE:

ul. Palackého 4
811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63

E-MAIL

redakcia@spojenectvosmariou.sk

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/slovakia-christiana>

Slovensko: zneužili zobrazenie Sedembolestnej Panny Márie s rohmi ako reklamu na "čurbes"

Halloweenska párty sa konala 31. októbra v bratislavskom kultúrnom centre *Nová Cvernovka*. Udalosť nazvanú *HelloQueen* popisujú na stránkach ako „riadnu bizar nakladačku“ plnú drag queens, teda mužov prezlečených za ženy, masiek, techna, d'n'b, fetišu a oveľa viac. Organizátori sľubovali, že nadviažu na atmosféru vystúpení na Pohode a pôjde o „besný žúr, kde budeš hikať od radosti“. Hlavným vystupujúcim umelcom bola „DJ-ka *B-Complex*“. *B-Complex* je od roku 2015 otvorená bi-gender a od svojho pôvodného mena Matúš Lenický začal používať aj meno Matia Lenická. Patrí k účastníkom LGBT pochodu Dúhový pride a taktiež vystupoval na koncerte Za Jána a Martinu, ktorý organizoval Michal Kaščák, organizátor festivalu *Pohoda*.

Slovensko: Podporovatelia potratov nechcú umožniť nastávajúcim matkám počuť tlkot srdca ich dieťaťa

V posledných týždňoch prebieha medzi odporcami a zástancami potratov na Slovensku spor o to, či by lekár mal povinne umožniť matke zvažujúcej potrat počuť tlkot srdca jej dieťaťa. Často používajú argument o možnej škodlivosti tohto vyšetrenia (u dieťaťa, ktoré jeho matka zvažuje zabiť), avšak rad slovenských i zahraničných odborníkov túto informáciu úplne vyvracia. Ďalej sa obávajú, aby tlkot srdca dieťaťa nebol pre ženu, ktorá chce podstú-

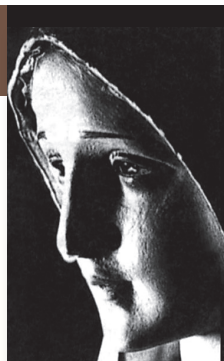
piť potrat, zbytočne stresujúci. Zmenu zákona, v ktorom by mal byť nenarodený život viac chránený, pripravili poslankyňa *Slovenskej národnej strany* a v prvom čítaní bol v parlamente podporený väčšinou prítomných zákonodarcov.

Slovensko: Liberáli útočia na výučbu náboženstva detí v školách

Pasáž o kultúre života a kultúre smrti v školskej učebnici náboženskej výchovy rozohňala liberálnych politikov za stranu *Sloboda a Solidarita* a *Progresívne Slovensko/Spolu*. Podľa týchto politikov je neprípustné označovať za kultúru smrti podporu potratov, antikoncepcnú mentalitu, umelé oplodnenie, eutanáziu alebo gender ideológiu. Preto žiadajú, aby voliteľná výučba náboženstva bola zo škôl odstránená. Zdá sa, že slobodu liberáli radi priznajú všetkým, avšak s výnimkou katolíckej Cirkvi. Evanjelický teológ Ondrej Prostredník z Progresívneho Slovenska nazval text učebnice náboženstva, ktorý vychádza z katolíckej náuky, „fundamentalistickou teológiou“, ktorá „nepatrí do škôl“.

Sýria: Dvaja kňazi boli zabití jednotkami Islamského štátu

Dvaja katolícki kňazi východného obradu boli v polovici novembra zabití ozbrojencami, ktorí sa hlásia k tzv. Islamskému štátu v severovýchodnej Sýrii v dedine Zar. Teroristami bol zabitý 43-ročný Hovsep Petoyan a jeho 71-ročný otec A. Petoyan, ktorý bol tiež kňazom (vo východných katolíck-

kych obradach nie je povinný celi-
bát). Podľa niektorých informácií sa
mali nachádzať v sprievode diakona
na ceste do jedného z kostolov, keď
boli prepadnutí na ceste spájajúcej Ha-
sakeha s Darom ar-Zore. Pri prestrelke
zomrel starší kňaz priamo na mieste,
mladší zomrel čoskoro na následky
strelných zranení. Sprevádzajúci dia-
kon bol tiež zranený. Podľa spravodaj-
skej agentúry *Sany* sa jedná o "terroris-
tický čin", ktorý sa odohráva vo zvlášť
ťažkej dobe pre miestnu provinciu Ha-
sakah, pretože Turecko začalo veľkú
ofenzívu, ktorá má za cieľ eliminovať
prítomnosť kurdských militantov.

India: Kresťania lynčovaní za údajné zabitie kravy, jeden z nich zabitý

Traja kresťania boli v indickom
štáte Jharkhand lynčovaní, pretože
boli obvinení zo zabitia kravy, posvä-
tého zvieraťa hinduistov. Jeden z nich
zomrel na ceste do nemocnice. Ďalší
dvaja sú na jednotke intenzívnej sta-
roslivosti v kritickom stave. K útoku
došlo v dedine Jaltanda Suari v oblasti
Khunti. Najprv si niekoľko jednotliv-
cov všimlo troch mužov, ktorí predá-
vajú mäso na miestnom trhu na brehu
rieky. Potom sa okolo nich zhromaž-
dilo asi 15 útočníkov, ktorí na kresťanov
brutálne zaútočili. Podľa Sajana
K. George, predsedu Indickej rady
kresťanov, sa s obeťami tohto krutého
zločinu zaobchádzalo ako so živými
terčmi a boli lynčovaní v dôsledku ne-
pravdivých obvinení zo zabitia zvie-
raťa. Na kresťanov zaútočili radikálni
hinduistickí nacionalisti zo skupiny
zvané „ochrancovia kráv“. John Dayal,

generálny tajom-
ník *Indickej kres-
ťanskej rady* a
predseda *Indickej
katolíckej únie* po-
vedal, že „iba Boh
vie, koľko mosli-
mov, kresťanov a
iných bolo v posledných rokoch zabi-
tých týmito skupinami vrahov.“

Čile: Lavicoví bojovníci Antify takmer úplne zničili a zapálili kostol

Maskovaní vandali (pravdepo-
dobne z krajne ľavicovej organizácie
Antifa), ktorí sa zúčastnili na proti-
vládnej demonštrácii v Santiagu de
Chile, takmer úplne zničili kostol Na-
nebovzatia Panny Márie z 19. storo-
čia v centre mesta. Banditi vtrhli do
chrámu, pretože, ako bolo pôvodne
vysvetlené, sa chceli ukryť pred bez-
pečnostnými silami. Čoskoro sa však
ukázalo, že tento ich čin nemá nič spo-
ločného s obranou. Útočníci postavili
barikádu z kostolných lavíc, spoved-
níc, zo sôch a obrazov vnesených z
chrámu a rozbitých na kúsky. Bari-
káda bola potom zapálená. Zničená
bola okrem iného socha *Krista Kráľa,
Matky Božej*, ako aj obraz milosrdného
Ježiša. Na fotografiách samotných
vandalov je zrejmé, že sú veľmi radi, že
ničia katolícke symboly.

Sprac. VK

*Prosíme o modlitbu „Otče náš“ a
„Zdravas, Mária...“ na úmysel odči-
nenia za každý pohoršujúci a urážlivý
čin voči Pánovi Ježišovi a jeho Matke a
tiež za prenasledovaných kresťanov.*

Levoča

- Mariánska hora

Levoča je najstarším pútnickým miestom na východnom Slovensku. Krátko po vzniku Levoče, postavili mešťania kaplnku na Olivovej hore (teraz Mariánska hora). Bolo to v roku 1247. Čoskoro sa ukázalo, že stavbu treba renovovať a tak v roku 1311 z iniciatívy vtedajšieho levočského farára Henricha pristúpilo k rekonštrukcii. V tom čase už bola v kaplnke ucitovaná socha (alebo obraz) Panny Márie. Tá bola aj motívom rýchlo sa rozrastajúcej pútnickej tradície. V 15. storočí už bolo pútnikov také množstvo, že kostol nestačil.

Levočský farár Servác dal kostol v roku 1470 prestavať a zväčšiť.

Nemilosrdný čas však stáročiami natoľko poškodil pútnický kostol, že v 18. storočí hrozilo, že dôjde k ohrozeniu pútnikov. Kostol zbúrali a nový postavili v roku 1766. V roku 1819 došlo k prestavbe a slávnostná posviacka sa odohrala 2. júla 1820. V roku 1903 dochádza k prelomovej udalosti v dejinách Mariánskej hory: spišský kanonik Ignác Zimmerman posvätil základný kameň terajšej baziliky minor. Nový, veľký kostol bol postavený v neogotickom slohu a slávnostnú vysviacku vykonal biskup Ján Vojtaššák v roku 1922. Centrom chrámu na hlavnom oltári aj

centrom záujmu pútnikov je milostivá socha Panny Márie, pochádzajúca z 15. storočia. K nej prichádzajú každoročne státisíce pútnikov nielen zo Slovenska ale aj z okolitých krajín.

Oblúbené pútnické miesto nemohlo uniknúť pozornosti komunistického režimu. Čoskoro začala perzekúcia a snaha obmedziť púte. Štátne orgány cielene narušovali organi-

záciu púti: ohrozovali ich autami, obmedzovali tok pitnej vody, cesty zahradili stromami, aby sa na horu nedali dopraviť potraviny a voda. V roku 1983 KNV v Košiciach prikázal zbúrať vonkajší

Foto: Mariánska hora

oltár a osvetlenie na Mariánskej hore. Taktiež bolo zakázané hlasné spievanie a hra na hudobné nástroje. Púť na Mariánsku horu sa stala symbolom odporu proti ateistickému režimu. V roku 1984 pápež sv. Ján Pavol II. vyhlásil pútnický kostol na Mariánskej hore za baziliku minor. Režim reagoval zákazom umiestnenia pápežského erbu a zákazom verejného čítania pápežského breve.

Po páde komunistického režimu sa púte začali utešene rozvíjať. Stali sa symbolom vernosti slovenského národa katolíckej Cirkvi a odporu voči protikresťanským silám akéhokoľvek druhu.